

**ЗВІТ**  
**про основні показники наукової діяльності кафедри біології**  
**у III кварталі 2023 року**

**Таблиця 1.**

| № | Назва кафедри | Найменування завдання, виконавець                                                                                                                                                                             | Термін виконання завдання, виконавець | Наукові результати виконання завдання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Біології      | Структурна перебудова органів імунної, дихальної та видільної систем під впливом різних екзогенних чинників (глутамату натрію, нітриту натрію, етанолу, метакрилату) номер державної реєстрації № 0121U108234 | 2021-2025<br>проф. Єрошенко Г.А.      | <p>1. Influence of doxorubicin on the extracellular matrix of the liver of rats under conditions of chronic alcoholic hepatitis / Mykytenko, A. O., Akimov, O. Y., Yeroshenko, G. A., &amp; Neporada, K. N. // Regulatory Mechanisms in Biosystems. – 2023. - 14(2). – P.278–283. doi:10.15421/022341</p> <p>2. Динаміка показників місцевого імунітету при генералізованому пародонтиті на тлі різної реактивності організму / Ю.Ю. Яров, Ю.І. Силенко, Г.А. Єрошенко, К.В. Шевченко, А.С. Григоренко // Світ Медицини та Біології. – 2023. - №3(85). - С.191-194</p> <p>3. Морфометричні та морфологічні особливості бронхоасоційованої лімфоїдної тканини щурів під дією комплексу харчових добавок / Г.А. Єрошенко, І.М. Донець, К.В. Шевченко, А.В. Ваценко, Н.А. Улановська-Циба, О.Б. Рябушко, О.В. Клепець // Світ Медицини та Біології. - 2023. - №3(85). – С.209-215</p> <p>4. Динаміка експресії вуглеводних детермінант фукозоспецифічного лектину кори золотого дощу у слизовій приріпленій частини ясен щурів за хронічної інтоксикації етанолом / К.С. Казакова, Г.А. Єрошенко, О.В. Шешукова, В.П. Труфанова, Т. В. Поліщук, А.І. Максименко, С.С.Бауман // Світ Медицини та Біології. – 2023. - №3(85). – С.216-219</p> <p>5. The nature of motivation for a healthy lifestyle in children of different ages / Grygoriy P.Griban, Olha S.Zablotska, Galyna A.Yeroshenko, Iryna M.Nikolaieva, Oksana M.Sahach, Iryna S.Oliinyk, Mykhailo O.Oliinyk // Acta Balneologica. – 2023. - VOL.LXV,3(175). – P.165-170</p> |

Таблиця 2.

| Найменування завдання                                                                                                     | Найменування показників виконаного завдання                       | Одиниця виміру | Очікувані результати                                                                                                                                                                                  | Фактично досягнуто                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Influence of doxorubicin on the extracellular matrix of the liver of rats under conditions of chronic alcoholic hepatitis | Regulatory Mechanisms in Biosystems. – 2023. - 14(2). – С.278–283 | 1              | Визначити вплив доксорубіцину на вміст глікозаміногліканів, оксипроліну та сіалових кислот в печінки щурів за умов хронічного алкогольного гепатиту.                                                  | Застосування етанолу або доксорубіцину в поєднанні з етанолом у щурів викликає морфологічні зміни в печінці, характерні для хронічного алкогольного гепатиту. Введення доксорубіцину щурам призводить до дегенеративних морфологічних змін в печінкових часточках. Доксорубіцин запобігає індукованому алкоголем колагенолізу та розпаду глікопротеїнів, але посилює розпад протеоглікан за рахунок підвищення вмісту хондроїтину і частки гепарин-гепарану. Таким чином, блокада активації АМРК доксорубіцином прихронічному алкогольному гепатиті, незважаючи на обмеження руйнування волокон колагену і зниження інтенсивності процесів десіалілювання, є небезпечним у підході до лікування алкогольного гепатиту, оскільки він призводить до збільшення концентрації глікозаміногліканів, що може порушити нормальну регенерацію печінки. Так як блокада каскаду АМРК показала побічні ефекти при хронічному алкогольному гепатиті, то багатообіцяючим є підхід до штучної стимуляції активації АМРК під час хронічного алкогольного гепатиту, профілактика, або лікування, або, принаймні, часткове полегшення біохімічних і морфологічних змін, які зумовлені розвитком хронічного алкогольного гепатиту. |
| Динаміка показників місцевого імунітету при генералізованому пародонтиті на тлі різної реактивності організму             | Світ Медицини та Біології. – 2023. - №3(85). - С.191-194          | 1              | Вивчити динаміку показників місцевого імунітету в ротовій рідині у хворих на генералізований пародонтит після проведеного хірургічного лікування на тлі нормо-, гіпер- та гіпореактивності організму. | Встановили, що для хворих на генералізований пародонтит при нормореактивності організму після проведення хірургічного втручання характерним є напруження місцевого (за рівнем лізоциму, $\beta$ -лізину, SIgA, IgA, IgG в ротовій рідині) імунітету з нормалізацією показників до кінця спостереження. При гіперреактивності визначається дисфункція місцевого імунітету, що проявляється вираженими коливаннями рівня лізоциму, $\beta$ -лізину, секреторного                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                       |                                                          |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                       |                                                          |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | IgA, IgA і IgG в ротовій рідині з їх дисбалансом до кінця спостережень. При гіпореактивності спостерігається дисфункція місцевого імунітету, що проявляється більш пізнім підйомом і порівняно низькою амплітудою змін досліджених параметрів.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Морфометричні та морфологічні особливості бронхоасоційованої лімфоїдної тканини щурів під дією комплексу харчових добавок                                             | Світ Медицини та Біології. - 2023. - №3(85). – С.209-215 | 1 | Встановити динаміку змін морфометричних показників лінійного розміру бронхоасоційованої лімфоїдної тканини з діаметром мікроциркуляторних судин» просвіту в ньому, а також зміни кількісних параметрів клітинного представництва при нормі умов і у відповідь на сумісну дію харчових добавок, а саме глутамату натрію, нітриту натрію і Понсо 4R. | Встановлено, що вживання комплексу глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо 4R призводить до зміни морфометричних показників, внаслідок виникнення явищ напруженості місцевого захисного бар'єру, що виражалось утворенням вторинних лімфоїдних фолікулів у складі бронхоасоційованої лімфоїдної тканини, з хвилеподібними змінами клітинного представництва, яке відображало процес антиген-залежного диференціювання імунних клітин, що підтверджувалось збільшенням кількості лімфоцитів на фоні зниження плазматичних клітин і навпаки, та розширенням просвіту судин мікроциркуляторного русла, за рахунок міграції імунокомпетентних клітин внаслідок постійної та тривалої дії неспецифічного фактору утвореного складовими комплексу харчових добавок. |
| Динаміка експресії вуглеводних детермінант фукозоспецифічного лектину кори золотого дощу у слизовій приріпленій частини ясен щурів за хронічної інтоксикації етанолом | Світ Медицини та Біології. – 2023. - №3(85). – С.216-219 | 1 | Визначити динаміку експресії вуглеводних детермінант фукозоспецифічного лектину кори золотого дощу в слизовій оболонці приріпленої частини ясен щурів за хронічної інтоксикації етанолом.                                                                                                                                                          | На п'яту добу спостереження дослідження специфічності рецепторного зв'язування фукозоспецифічного лектину кори золотого дощу на структурних компонентах епітеліальної пластинки прикріпленої частини ясен щурів виявило, що експресія рецепторів на рогових лусочках і базальній мембрані знизилась від помірного до слабкого. Реакція рецепторів на лектин кори золотого дощу на базальних мембранах судин гемомікроциркуляторного русла посилювалася від помірної до сильної. На 12-ту добу спостереження компоненти епітеліальної пластинки прикріпленої частини ясен щурів демонстрували стійкий слабкий ступінь експресії рецепторів до                                                                                                                    |

|                                                                                |                                                          |   |                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                |                                                          |   |                                                                                                                                                                                                                                        | лектину кори золотого дощу порівняно з попереднім терміном експерименту.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| The nature of motivation for a healthy lifestyle in children of different ages | Acta Balneologica. – 2023. - VOL.LXV,3(175). – P.165-170 | 1 | Вивчити типи мотивів здорового способу життя(ЗСЖ) у дітей різного віку. Завдання: 1) розкрити психосоціальні етапи розвитку дітей; 2) характеризувати мотивацію дітей різного віку до ЗСЖ; 3) вивчити стан відповідності дітей до ЗСЖ. | Були виявлені психосоціальні етапи розвитку дітей та охарактеризована мотивація дітей різних вікових періодів до ЗСЖ. Було встановлено, що 72,0 % опитаних дітей мають достатні знання про сутність ЗСЖ. Звичайно, навчання дітей є позитивним, але більшість з них так не використовувати ці знання: лише одна третина регулярно дотримується ЗСЖ; 12,0 % – мають правильний розпорядок дня; 40,0 % – регулярно чистять зуби; 24,0 % – систематично роблять ранкову зарядку; 28,0 % – відвідують спортивні секції, гуртки; 32,0 % – дотримуються правильної харчової поведінки. Серед домінуючих мотивів ЗСЖ діти називали: бажання не хворіти (36,0 %), бути фізично здоровим та духовно багатим (16,0 %), для зміцнення здоров'я та вдосконалення фігури тіла та мати гарну статуру (по 12,0 %). Таким чином, наявність знань, але відсутність відповідних навичок та контролю з боку батьків, призводить до нехтування дітьми ЗСЖ, а відповідно і їх здоров'ям. Перспективи подальших досліджень спрямовані на вивчення мотивації до ЗСЖ серед суб'єктів освітнього процесу у школах (учителів і старшокласників) і вищих навчальних закладів (викладачі та студенти). |

Завідувач кафедри біології,  
д.мед.н., професор

Відповідальна за наукову роботу кафедри,  
к.б.н., доцент

Г.А. Єрошенко

Н.А. Улановська-Циба